

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Anul-Ungaria: 20 cor.
 pe an: 10 cor.
 pe 6 luni: 5 cor.
 pe 3 luni: 2 cor.
 Nr. 1 de Duminecă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an 40 franci.
 Manuscrisurile nu se întorc.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un an garanțat: peșana din 10
 lei; a doua oară 12 lei; a treia
 oară 14 de fiecare publicare.
 Sunt abonamentele, cât și inserțiile:
 toate sunt a se plăti înainte în Arad.
 Telescop pentru oraș și comitate
 Scrieri adresate nu se potose

CRIZA.

(*) Politica următoare la Viena începe a da roade în — Budapesta. Politicianii soviniști atâta au tot fost răsfățați, guvernelor urmate dela 1867 incoace atâtea de toate li s'au tolerat, pentru noi naționalitățile s'au arătat atât de puțină atenție, în cât azi Viena e prizoniera Budapestei. Partidele maghiare toate sunt în perfectă înțelegere și solidaritate să nu tolereze decât un guvern care va aduce *concesiuni naționale în armată*, concesiuni pe cari de patru luni M. Sa refuză a le da.

Ungaria a ajuns astfel într-o situație cum în state constituționale și parlamentare nu s'au mai pomenit: de patru luni un guvern iresponsabil, Coroana nu poate numi guvern din sinul majorității, ci pentru a se face o schimbare cel puțin de persoane, e vorba să se numească un guvern fără legătură în Dietă, ear ca parlamentul să nu poată săvârși faptele cari să pună și mai mult în evidență contradicția dintre Coroană și majoritatea reprezentanților Ungurimei. Se vede că Dietă va fi prorogată prin decret regal, ceea-ce înseamnă că tot numai prin decret regal se va putea deschide.

Ceea-ce dacă și nu e o lovitură de stat, dar seamănă cu un fel de *suspendare a parlamentarismului*. Și la tot cazul este o *gravă coaliție între parlament și Coroană*.

În ultima ședință a Dietei s'au și auzit cuvântări ca și când am fi în ajunul

unei revoluțiuni. Membrii marcanți ai majorității, cum e contele Battyányi Tivadar, nepotul primului ministru executat la 1848, a deschis perspectiva unei lupte înverșunate contra tendințelor de răpire a constituției patriei. . . Un alt deputat din majoritate, Návay, nepotul ilustrului Eötvös, a făcut apel ca Ungurimea toată să se unească într-un singur partid, altfel ajunge despoiată de libertăți și de toate garanțiile dezvoltării sale naționale. . .

Numirea unui ministru în cap cu baronul Fejérváry, ori altul neagreat de coaliție, majoritatea actuală din Dietă o privește ca *începutul unei ere de absolutism*. De aceea s'au și pus — în sinul coaliției — în discuție cum să se apere «națiunea» împotriva acestui absolutism. S'au și adoptat ca principiu *resistența pasivă*.

Se va face întâiu gol în jurul ministrilor, nici un funcționar «cu adevărate sentimente ungurești» nu va slugi nici va da ascultare unor ministri numiți sub auspiciile d'acum. Poporul va refuza darea și recrutul, — și astfel Viena va fi silită, mai curînd ori mai târziu, să cedeze.

Așa și-au făcut socoteala cei din coaliție. Se înțelege, ei nu admit ca Viena să îndrăznească a stringe dare cu — silă și a recruta și fără voia comitatelor, după cum au și convingerea, că un nou apel la țară ar da majoritate covârșitoare kossuthiștilor, ceea-ce știe și Viena. . . D'aceia va și fi silită, în cele din urmă, să trateze și să se întâlnească cu Apponyi și Andrássy.

Ce va face însă Viena și care-l planul ei, nu s'au dat încă pe față. Se accentuează însă la fiecare prilej, că *M. Sa nu cedează în chestii militare*.

Pentru o înțelegere definitivă se va căuta deci, probabil, altă platformă.

Se vor face concesiuni în detrimentul naționalităților, așa că pentru noi sfîrșitul crizei cu greu poate să ne reserve vre-un bine.

Veste bună din Basarabia.

După Românii din Macedonia, iată și pe Basarabeni împărtașiți cu dreptul limbilor naționale. Știrea e absolut autentică.

Un prieten al foite noastre a primit zilele aceste dela un bătrân român basarabean, astăzi funcționar în serviciul statului rusesc, o scrisoare, din care se vede că Sinodul bisericesc din Petersburg a dat în sfârșit voie ca Românii din Basarabia să-și tipărească *toate cărțile rituale în limba lor strămoșască*.

Eată o parte din'aceia scrisoare:

„Acum pot să zic slobozește Doamne pe robul tău în pace, că văzură ochii mei mântuirea ta! Ieri, în 6 Mai, a sosit ucazul din Sinod, care zdrobește jugul sclăviet și dă voie a tipări cărți bisericești, dar cu alfabetul cirilic: evanghelia, cărți de rugăciuni și ceasloave. Este la noi un individ (Ceachir) care a pângărit limba noastră cu traduceri lui. Noi cât-va ne ghiznim (!) a ne întoarce către regulile cele vechi, dar care cer simplificarea alfabetului. Fiind în așa punere (!) sunt silit a ruga pe toți colegii cu inima și sângele românesc și care s'au ocupat cu filologia și fonetica ruso-română să ne

Informațiuni literare.

I.

Sub acest titlu ne propunem a sta, cât se poate de des, de vorba cu cetitorii acestui ziar. Le vom da lămuriri despre tot ce se scrie mai de seamă în literatura românească. Il vom îndemna ce să citească și de ce să se ferească. Cu un cuvânt ne vom face mijlocitori între ei și scriitorii noștri. Și în cuvântul nostru pot avea deplină încredere, pentru-că va fi cinstit rostit și scris numai cu gândul ca să fie folositor aceluia care-l va urma.

Vom începe cu o nouă lucrare a d-lui Ion Gorun (Alexandru Hodoș), apărută foarte de curând, (*) — carte asupra căreia ar trebui să se stăruie cât se poate de mult, ca să-și poată atinge scopul urmărit.

Căci, trebuie să mărturisim dela început, Gorun urmărește o țintă anumită și se abate în mod vădit dela păreriile celor ce susțin că o bucată literară, fie roman, dramă sau poezie, trebuie scrisă mai mult de dragul frumosului de cât în vederea unui scop. Chiar din titlu „Robinson în țara românească“, se poate vedea că autorul vrea să fie folositor, pe cum, așa de instructiv și de binefăcător, a înfruntat asupra multimei de pretutindenți Campe cu a sa națiune cunoscută.

Dl Gorun de altfel, în direcția aceasta, merge în rînd cu ceilalți scriitori de seamă,

căți îl avem. E un cuvânt de ordine acum, înțelept și bine formulat, că să se scrie mai mult din popor și pentru popor și să se scrie așa, ca toată suflarea să înțeleagă. Acest meșteșug îl are și dl Gorun, nu numai pentru-că e unul din cei mai limpezii povestitori, dar pentru-că, eșit din popor, cunoaște ranele lui și știe unde e durerea ce trebuie alinată.

D Sa merge chiar mai departe de cât dl Slavici în „Vatra părăsita“ și atinge mai multe nevoi de ale țaranului, fără ca scrierea d-sale să fie o lucrare prea didactică. Din potrivă, povestirea își păstrează unitatea, firul ei e unul singur și toate se grupează în jurul lui așa de strâns, în cât multele învățăminte ce le dă, la fiecare pagină, în loc de a te supăra, și-se par firești și potrivite cu însuș povestirea.

Dar să vedem cuprinsul.

Robinsonul d-lui Gorun e un tânăr dela oraș, obosit de viața petrecerilor sgomotoase, frânt moralicește și ajuns la pragul sinuciderii. El pleacă de acasă cu gândul să-și curme zilele, dar ajuns în atingere cu natura, cu codrul cel plin de viață, o luptă se încinge în peptul lui, luptă din care iese biruitoare vocea naturii. Toate gândurile mohorite sunt uitate. Uitate sunt și momentele urite din trecutul lui. El se hotărăște să trăiască și să lupte:

„Viață, viață! Ce tare ești și cum știi drepturile tale să și-le impui, ori unde o licărire numai a mai rămas de dorul tău!..“

Tânărul nostru, pe care-l chiamă Nichifor Pădureanu, o rupe cu viața de până acum, aruncă surtucul și îmbracă haina, țărănească. El leagă cunoștință cu cei dintâi țărani, pe cari îi

întâlnește, intră în șirul lor ca simplu tăietor de lemne și le câștigă încrederea prin vrednicia lui.

Nimic peste fire; nici o aventură ce ni-s'ar părea esagerată! Gorun, cu o pătrundere de om luminat, știe să descrie așa de firesc apropierea de țaran și să scoată la iveală, cu ocazia asta, atâtea bune însușiri ale omului de țară, în cât ai crede că în adevăr pilda lui Nichifor e demnă de imitat.

Reiese de aici mai pe sus de toate, că țaranul cinstește pe cei ce știu să-l cinstească și mai ales pe cei ce nu urăsc munca. El face o adâncă deosebire între ciocol și om de omenie.

Din pădure, unde tăiașe lemne în rînd cu ceilalți, Nichifor ajunge în sat, copil de suflet al unui fruntaș. Aici i-se deschideau zilnic terenuri nouă de exploatare a puterii sale de muncă.

Nu mai cine știe în ce împrejurări trăiește poporul dela țară își poate da seama de adevărul cuprins în faptele lui Nichifor. Ca satul Scăeni (amintește de Sărăcinenii lui Slavici) sunt miile de sate pe Bărăgan și în toate colțurile României: Case părăginate, fără raiul de grădini împrejurul lor, țărini necultivate în mod rațional, dascăli semidocti cu capul plin de nebunii socialiste, oameni predispuși la lene și negândire și totuși înzestrați cu atâtea bune însușiri, ce trebuiesc numai deșteptate. Nichifor o face; el deschide drumuri nouă de îmbogățire a averii și a sufletului și la staturile și pildele lui satul se ridică și înflorește.

O datorie îi mai rămâne: îndreptarea morală a țaranului. Aici e lupta grea, căci dușmanii sunt: viclenia și alcoolismul. Asta e de

*) Robinson în țara românească. Povestire din zilele noastre de Ion Gorun. București 1905. 1 vol. de 354 pagini.

dea ajutor și mai bun sfat a împlini datoria către norod și desvoltarea lui. Cred că d-nul Hajdau, fiind basarabean și știind perfect limbile slavone, poate să ne aducă mai mare folos în ocupațiunile noastre cu edițiunea întrebunțatelor cărți.

Vă rog să-mi scrieți presupunerile de spusul mai sus obiect“.

Din șirele aceste, destul de frumos scrise de către un Român, care de 30 de ani slujește în serviciul Rusiei, se vede limpede ce mulțumire a produs ucazul în poporul român. E în adevăr întâia concesie națională ce se face Basarabiei dela dismenbrarea ei încoace.

Până acum relipărirea cărților bisericești era oprită. Pretutindeni se oficia serviciu bisericesc după cărțile slavone. Era aceasta cel mai potrivit mijloc de desnaționalizare a Românilor și efectul a fost atât de mare, încât tînăra generație rostia până și rugăciunile în limbi străine.

De aci înainte limba armonioasă iarăși va răsuna în vechile ținuturi moldovene. Vestea pare mai mult legendară și nu ne-o putem explica altfel decât din o generoasă pornire a guvernului rusesc de a procura oare care mângâiere, a da o răsplată morală populațiunii pentru enormele sacrificii ce a adus cu războiul ruso-japonez. Miile de Români, cari se luptă și se sting pe câmpul de războiu, meritau atâta răsplată.

Din scrisoarea noastră mai reiese grija pe care o pun Basarabienii pentru ca viitoarele ediții de cărți să aibă o limbă bună și ortografie simplă. Dorința lor e legitimă și credem că aceia dintre specialiștii noștri, la cari se va face apel, n'o să întârzie a se pune la dispoziție frumoasei cauze naționale a Basarabienilor.

E de prisos să amintim că celelalte dispoziții privitoare la neîngăduirea cărților de literatură și a ziarelor române rămân în picioare. Cenzura și poliția secretă continuă să aplice aceeași măsură de înăbușire a ori cărei desvoltări naționale.

altfel firul principal al povestirei: demascarea a doi țărani, hoți, ucigași, bețivi și vicleni, în locul cărora suferă pe nedreptul un biet ardelen. Opera reușește. Dreptatea triumfă și răsplata lui Nichifor e — „o arătare... ochii adânci și duioși, genele lungi, fața fragedă și catifelată, trupul subțirel și mlădios... o zină a pădurii“. Robinsonul nostru își întemeiază familia în acest colț liniștit al țării sale, în care el, din pustiu ce era, adusese lumină și mulțumire.

Vedeți bine câte probleme frumoase atinge dl Gorun în cadrul acestei în aparență atât de simple povestiri.

Am putea zice că el cântă mai întâi un imn de mărire naturii, pentru tănuitele ei puteri asupra omului, pentru însușirile ei de mamă bună, care primește în sânul ei pe toți, alină și vindecă. În rândul al doilea face apologia muncii, un crez social, căruia ar trebui să ne închinăm cu toții. Mai departe, Gorun prezintă un model de oțelire a voinței. Și, în sfârșit, dovedește necesitatea de a ne interesa mai de aproape de soarta țaranului, lăsat în prada neștiinței și a dascălilor fără pregătire. Un complet întreg de idei și de sfaturi bune în o singură povestire, scrisă în cea mai dulce limbă românească!

Ce fericit sunt că pot să anunț o carte ca asta! Câte nădejdi pun în ea, când mă gândesc ce săraci suntem în literatura folositoare tuturor și mai ales tinerimii adulte, care trebuie să-și facă educație cu asemenea scrieri.

Fidelio.

DIN ROMANIA.

Expoziția. S'a prolungat legea prin care cu ocaziunea aniversării de 40 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I., guvernul este autorizat a organiza, în București o expozițiune națională.

Pentru întimpinarea cheltuelilor necesitate de organizarea acestei expozițiuni se pune la dispozițiunea ministerului de agricultură, de comerț, de industrie și de domenii suma de 1,600.000 lei.

Aceasta sumă se va acoperi în 5 ani consecutivi, prin rate anuale egale, cari se vor înscrie în bugetul de cheltueli a ministerului de agricultură, cu începere dela 1 Octombrie 1906.

Suma de 1,600.000 lei se va lua cu împrumut dela Casa de depuneri, consemnațiuni și economie și se va ridica treptat cu trebuințele.

Colonia Macedo-Română din Sofia a trimis d-lui general Lahovari, ministru al afacerilor străine, următoarea telegramă de felicitare pentru succesul obținut în chestiunea conflictului turco-român:

„Agenția Română“ a comunicat ziarelor următoarea notă:

Excelenței Sale general Lahovari
ministru de externe

București.

Colonia română, însuflețită de marele succes ce națiunea Română a obținut prin recunoșterea conaționalilor ei ca nație, cu profund respect vă prezintă omagiile sale de recunoștință pentru acest mare succes și vă roagă să binevoiți a prezenta respectuoase mulțumiri și adâncă recunoștință întregului cabinet, care a lucrat pentru realizarea acestui mare fapt.

Comitetul.

George Trifon, Nicolae Craja, Gheorghe Ghilamila, Părintele Zgala, Alexandru G. Trifon, Spiru Păligora, Costică Dabp, Stefan Tovar, Gheorghe Nitta, Mihail Ionescu.

Dl Lahovari, ministrul României a mulțumit Porței în numele Regelui și al guvernului României pentru drepturile acordate Românilor din Macedonia. Ministrul a comunicat Porței că guvernul român recunoșcător față de bunavoința permanentă a Sultanului pentru Români din Macedonia, a hotărât să cedească în Constanța o moschee mare, cea ce a produs o excelentă impresie la Yidiz-Kiosk.

Monede vechi. Pe moșia d-lui Virgil Gussi din Leordeni (Muscel), în timpul când locuitorii arau, s'a găsit o oală mică în care se aflau 14 monede vechi, 11 de mărimea unei piese de 5 lei, și 3 ca cele de 2 lei, ale căror date variază între anii 1566 și 1594 și poartă numiri ca Augustus Rudolf, Ferdinand Sigismund, Bathory, etc. Piesele se vor depune la muzeu de către dl Gussi.

Presă despre aplanarea conflictului româno-turc.

„Preussische Correspondenz“ află din izvor autorizat că guvernul german, nu numai că a colaborat la aplanarea conflictului româno-turc, dar' că lui i-se datorește, grație intervențiunii sale energice, că n'au ajuns lucrurile până la o ruptură de relațiuni diplomatice între România și Poarta.

Din ordinul contelui Bülow, ambasadorul german dela Constantinopol a spriginit cu cea mai mare energie cererea guvernului român, ca profesorii români arestați arbitrar de valiul din Ianina să fie puși de îndată în libertate și în același timp valiul să fie pedepsit. Cu consecința, apoi naționalitatea aromânească să fie recunoscută.

Ziarul „Neues Wiener Tageblatt“ a publicat următoarele;

„Este întotdeauna regretabil, când pe lângă numeroasele incidente, cari complică problema macedo-albană, se mai alătură și un astfel de incident, datorit numai parțialității și incorectitudinii acelui funcționar turc.

Istoricul conflictului româno-turc arată, deajuns că aci este vorba de un incident provocat de atitudinea samovolnică a Valiului, care din ură personală față de consulul român dl Pađeanu, al cărui oficiu spinos și de neînvidiat este în Ianina, s'a opus în contra desvoltării Cuțoș vlahilor, ca naționalitate română conștie.

Nici nu mai trebuie accentuat faptul că peste tot opinia publică a luat partea Românilor, cari au fost ofensați, fără nici un folos, în sentimentele lor naționale și în drepturile lor.

Și simpatiile cercurilor noastre normative după-cum siguri sunt de partea Românilor provocaj. Sublima Poartă ar face bine politicește dacă ar fi prevenitoare față de un stat vecin a cărui politică macedoneană s'a mișcat totdeauna în limitele lealității și ale cărei nizuințe naționale au fost îndreptate spre ținta ca pe baza legilor otomane să se desvoalte conaționalii români din Sud, la o naționalitate conștie de sine, pe un teritoriu, în care Români sunt cel puțin tot atât de autohtoni și de îndreptățiți ca și ori-care altă națiune din Balcani.

Asupra aplanării conflictului dintre guvernul român și cel otoman, „Agenția Română“ ne comunică următoarea telegramă din Constantinopole cu data de 27 Maiu:

Nota ministrului cultelor care comunică Sinodului patriarcatului iradeaua dată în favoarea Românilor Macedonenii, cuprinde și alte conștinții făcute acestora. Români din satele românești au dreptul să întemeieze școli noue, dar' trebuie să se adreseze pentru aceasta polițarului instrucțiunii; ei au dreptul să se servească de limba lor în slujirea liturgică în condițiune ca statul quo al independenței lor eclesiastice să fie menținut.

Discuția în sânul Sinodului... Marti... Se crede, că patriarca... gile lui și combatând concepțiunile... mânilor va adresa un memoriu...

Destăinuirii din presa maghiară.

„Népszava“, organul socialiștilor internaționali din Budapesta, în numărul sau din urmă face următoarea destăinuire.

Deputatul Pap Zoltán, cel pe care Diene încercase să-l corupă cu 10.000 cor., scrisese Joi un articol pentru „Egyetértés“. În articol atacă violent pe Khuen-Héderváry, despre care era vorba că o să fie numit prim-ministru. Rónai Moritz, editorul (și stăpânul) lui „Egyetértés“ n'a lăsat să se tipărească însă articolul scris de primul-redactor Pap Zoltán.

Ovreiul tot Ovreiu! Își va fi zis: De ce să se strice el cu viitorul prim-ministru!?

Pap Zoltán, ambițios, ca tot Zoltán, și-a tras consecuențele: a demisionat dela „Egyetértés“.

Ovreii dela numitul organ kossuthist, din interes de tarabă, țin însă cu ori-ce preț să aibă și ei un Zoltán în redacție. Altfel ce trecere ar avea ziarul printre „civis“-ii dela Kecskemét și alte centre ungurești.

Au trimis deci la Pap Zoltán pe Erdős Ármánd, ginerele lui Rónai Moritz (cunoscut de altfel când cu afacerea dela „Füg. Magyarország“) să-l capateze și să-l determine a-și retrage demisia.

Ear Pap Zoltán a cedat. A pus însă condiția ca articolul ce a scris contra lui Khuen să se dea la tipar.

Pacea s'a făcut astfel, căci Moritz cel bătrân, aflând că nu Khuen va fi prim-ministru, n'are nici un motiv să-l impiedice pe Pap Zoltán să injure pe — „grancsár“!

Un duel tragic.

În ședința de Sâmbătă a Dietei contele Keglevich a ofensat pe deputatul popular Hencz. Keglevich adică privea cu zimbet ironic și provocator cum deputatul din stânga merg să felicite pe oratorul disidentilor.

— Ce rizi? — la întrebare deputatul Hencz.

— *Mănarule*, — a strigat Keglevich.

Hencz a revansat obrăznicia numai decât, strigându-i lui Keglevich:

— *Vită pensionată!*

De aci, se înțelege: constituire de martori și duel.

De mult în Ungaria n'a fost un duel cu sfârșit mai senzational și tragic în același timp.

Contele *Keglevich*, vestit în țara întreagă ca este un duelist de prima mână, cade — la prima reprisă — *străpuns de spada lui Hencz*, un tânăr bărbat de 26 ani care acum a duelat întâia oară în viața sa.

În orașul întreg — și desigur și în țară — întâmplarea face colosală impresie. Contra lui Keglevich opoziția pornise în timpul din urmă goană mare: fiindcă avea penzie acordată prin grație regală, se anunțase contra lui caz de incompatibilitate, voind să-l facă să demisioneze din deputație.

Keglevich era de altfel cu mare legătură și cu multă trecere în partidul liberal. Fusese vreme îndelungată intendent al operelor. Făcea parte dintre amicii cel mai zelos al guvernului.

Hencz face parte din partidul popular. E bărbat tânăr (de 26 ani) și a fost funcționar în ministerul de culte. Cu prilejul discuțiunii proiectului de adresă ținușe o vorbire în care ataca violent pe Tisza. E bărbat de statuetă înfloiește, cu mult temperament și simpatic.

Privitor la acest duel se dau următoarele amănunte:

Martorii contelui Keglevich au fost München Aurel și contele Károlyi György; al lui Hencz martorii Buzáth Ferenc și Szabó István.

Duelul s'a petrecut în sala de scrimă Fodor. Condițiile grele: săbii cu vîrf ascuțit și împunsătura permisă, li-a impus contele Keglevich.

Duelul a început la orele 9 și 2 minute. Secundantul Szabó a dat semnalul luptei. Contele Keglevich a atacat, dând mai multe lovituri pe cari Hencz le-a parat. Keglevich s'a aruncat apoi spre Hencz voind să-l împungă în partea stîngă a gâtului. Sabia contelui a trecut însă pe lângă gât, pe când cea a lui Hencz (care se apăruse întinzând brațul înainte) a intrat drept în inima lui Keglevich, așa că înșuși Hencz s'a înspăimântat mai tare: și-a ridicat mâinile în semn de groază ear martorii și doctorii au sărit spre Keglevich, căruia sabia-i ieșise prin spate și care a căzut la pământ. La orele 9 și 7 minute era mort.

Darea de seamă a deputatului Dr. Ioan Suciu în Dezna.

— Raport special. —

Dezna, 28 Maiu.

(Urmare și fine).

Prînzul.

La ora 1^{1/2}, a început prînzul, la casa părintelui Zaharie Milian. Erau două mese una în odă, pentru inteligenți, alta în curte, pentru țărani. La masa din curte au fost serviți peste 200 țărani. Aci cânta fanfara din Cermel.

La a doua masă, în odă vre-o 40-50. Aci cânta taraful din Buteni. În frunte sta deputatul Dr. I. Suciu, la dreapta-i Doamna, la stînga-i d-na Elena Popovici. Jur împrejur preoții Zaharie Milian, Augustin Mihulin (Sebeș), Fabriciu Bodea (Laz), Ioan Tirla (Slatina), Ioan Popovici (Bîrsa), Romul Popovici (Selăgeni), Petru Lazar (Prezești), Petru Ardelean (Nădălbesti), Cornel Pap (Govojdia), Sinesie Joja (Ravna), Dr. Aurel Grozda (Buteni), Sever Bocu, (Arad), Cornel Grozda (Simand), Chera Crăciun (Cermel), apoi învățătorii Ilarie Verșigan (Bîrsa), Terentie Popa, Ioan Tisu (Neagra), Teodor Stoianovici (Laz), Fabriciu Covaciu (Sebeș), Ioan Filip inv. în pens. (Sebeș), Petru Coei (Doncen), apoi dintre țărani fruntași Nicolau Joja, Pavel Jebel, Ioan Faur, Terentie Paladie, Ioan Belgea, Ioan Pintea, Sav Deliman, Terentie Costea, Sinesie Costea, Floran Dan, Leontin Lupșa, Liviu Faur, Mihail Grnia (Ravna), Ilie Ciuperca, Gavrilă Draghiciu (Moneasă), și alții, Regret că n-au putut afla numele doamnelor cari erau de față.

La friptură deputatul Dr. Ioan Suciu ridică toast pentru Majestatea Sa Monarhul.

Taraful intonează imnul dinastiei și „Deșteaptă-te Române”.

Ioan Popovici (Hodiș) toastează pentru deputatul Suciu.

Dr. Aurel Grozda pentru alegătorii din Dezna.

Zaharie Milian pentru Doamna Suciu.

Dr. I. Suciu pentru preoți și învățători.

Dimitrie Popovici, face reflecții politice. Comentează ideea dragostei de neam amintită în darea de seamă. Vorbind despre străini zice: „Li iubim noi, ca și cum ne iubesc și ei pe noi” strînd ilaritate.

Romul Popovici (Selăgeni) pentru entuziastul advocat al Batenilor Dr. Aurel Grozda.

Dr. Suciu, pentru doamna casei, care în adevăr cu o rară amabilitate și cu multe ostenele așa bine ni-a găzduit.

Ioan Popovici pentru Cornel Grozda.

Sever Bocu voeste să închidă seria toastelor. Iubitul nostru deputat Dr. Suciu a început închinând pentru o Majestate, n-am putea mai bine termina decât închinând pentru cealaltă Majestate: Majestatea Sa poporul!

Zaharie Milian, protestează în contra închiderii toastelor. Românul e născut — toastant. Închină pentru Dl Suciu.

Ioan Popovici, rostește un toast bine simțit pentru tatăl în viață a deputatului, dl Meletiu Suciu.

Dr. Ioan Suciu, îndușat până la lacrimi mulțumește pentru gingașa atențiune. Spune cum la vestea alegerii sale, tata d-sale l-a felicitat telegrafic: „M-alături și eu la acei mil de inș cari îți strigă azi „trăiască”, până ce vei lupta cu credință pentru steagul național”. Aduce un omagiu foarte duos memoriei regretatului învățător George Bocu și închină la urmă pentru fiul său, redactorul „Tribunei” Sever Bocu.

Sever Bocu mulțumește îndușat.

Erau 4 ore când s'a ridicat masa. În curte țeranii erau foarte veseli și animați. Se încinsese mai din vreme jocul. Am ieșit apoi și noi să privim jocul țeranilor. * * *

La 7 ore seara am părăsit Dezna, între nesfîșitele urale ale poporului.

Nu vor uita dănușii, dar nu vom uita nici noi acesta frumoasă zi a celei mai calde înfrățiri.

Acesta e contactul ideal al poporului cu deputatul său.

Războiul ruso-japonez.

Nimicirea flotei rusești.

Soartea-i persecută rău pe Ruși. Telegrammele mai nouă vestesc așa zicând totală înfrângere a flotei rusești baltice, cea din urmă speranță a marelui imperiu.

Eată telegramele sosite:

Londra, 29 Maiu. Flota condusă de Rosdestvensky așa zicând a fost total nimicită: 12 vase de războiu parte au fost scufundate, parte au fost capturate de flota lui Togo.

Admiralul Nebogatov cu 3000 soldați a căzut și el prizonier. Rosdestvensky probabil va scăpa cu fuga. Flota japoneză îl urmărește.

Tokio, 30 Maiu. În lupta navală Rușii au pierdut următoarele vase de războiu:

»Borodino», panșeratul admiralului Nebogatov, »Imperator Alexandru III.», panșerat de cel mai mare calibru, »Admiral Sachinov», »Dimitrie», »Denskoie» și »Vladimir Monoman», panșerate încrucișătoare »Admiralul Uzakov», panșerat de țarm, precum și încrucișătoarele »Sveglana» și »Seucine».

Toate acestea au fost inecate.

Capturate (prinse) au fost panșeratele »Ovel», »Nicolai II.», admiral »Seniaghin» și »Admiral Aparsin».

Vasele cu proviziuni »Kamciatka», și »Istespin» au fost scufundate.

Mulțime de soldați ruși s'au înecat în mare, peste 8000.

Lupta s'a dat lângă insula Susima.

Londra, 30 Mai. O parte din flota rusească se refugiase în portul chinez Vusung. Japonezii au provocat pe Chinezii să desarmeze acea flotă rusească. Chinezii refuzând aceasta, flota japoneză a atacat și nimicind acele vase rusești.

Vasele ruse cari au scăpat din luptă fug spre Vladivostok. Nu e speranță să poată însă ajunge acolo, căci flota japoneză le ține calea.

Proces celebru.

Se scrie din Torino că ședința de Vineri și Sâmbătă, în care curtea cu jurați din Torino e chemată să judece în procesul lui Tullio Murri, a fost interesantă prin faptul că medicii alieniști și-au expus părerea asupra stării sufletesti a acuzaților. E interesant că atât medicii acusatori cât și cei apărători sunt de aceeași părere asupra stării sufletesti a acuzaților, susțin că atât Tullio Murri, cât și Linda și Roza Bonetti sunt în stare nervoasă anormală, se discută numai, dacă sunt ori nu rezonabili pentru crima comisă.

În primul rând e vorba de Rosa Bonetti. Doctorul Belini, expertul acuzării, a adunat tot ce comisia examinătoare a putut afla din viața acestei nenorocite femei. Bunicul ei a fost mai mult sau mai puțin bandit, părinții ei au fost alcoolici și tuberculoși. Din șapte copii numai Roza a rămas în viață cealaltă au murit de tuberculoză și alte boale ereditare. Această femeie, care e o criminală recidivistă, și-a petrecut copilăria în miserie și nefericire, în etate de 16 ani a sedus-o un prieten bețiv al tată-său. În Bologna ducea o viață destul de cinstită la o femeie bătrână, care-i ținea loc de mamă. Roza a privit până în sfârșit spasmurile morții acestei femei lovită de damba, și această scenă a provocat accesele istorice, cari de mult o amenințau. Atunci făcu cunoștința lui Tulyo, care deveni stăpânul acestei femei bolnave și slabe. Afară de Tulyo sufletul ei mai avea o adorație: religiozitatea. Și în temniță a avut adeseori accese istorice și suferea de insomnie. Totuși Bellini, susține că histeria nu o face iresponsabilă pe Rosa Bonetti,

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
daca materia pentru haine bărbătești o cumpăram din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fl. 6.—30. LEICHTNER și FLEISCHER.
504 o o o ARAD, Szabad-ágtér 17 — PÉCS. Kirá'y u. 1 o o o

de oare-ce n'a comis crima din neprecugetare, ci e vorba de o crimă săvârșită în urma unui plan, resgândit.

Doctorul Tirelli vorbește în numele apărării. Încearcă să dovedească prin motive științifice, că histeria nu e numai boală de nervi, ci o stare de alienare. Predarea eșpertului acușării o completează cu câteva detalii. Roza Bonetti, avea în temniță aluncinațiunii, în care se succedau Isus Christos, fecioara Maria și Tulio Muri. Are și idei fixe. D. e., crede că presidentul de aceea a așezat-o în cușca acușătorilor, de unde nu poate să-l vadă mereu pe Tulio Muri, fiindcă îi place presidentului de ea. La acestea auditorii rid șgomotos, și Roza Bonetti se roșește la față... Dovedește pe urmă doctorul Tirelli, că Roza cu tot trupul și sufletul a fost obiectul sugesțiunii lui Tulio. Ce influență a avut asupra ei Tulio, o dovedește prin o nimicură. Roza Bonetti avea oroare maladivă, față de bărbații cu barbă. Ear de când Tulio a lăsat să-și crească barba în temniță, ea adoară barba lui. Din toate acestea deduce că Roza Bonetti trebuie considerată de nebună și iresponsabilă.

O aniversare.

1805 Maiu 26. Poporul și lumea ocioasă din Italia a lăsat să treacă în tăcere ast înămnat dat, măcar că ar avea în abundență de ce să-și aducă aminte de el. În 26 Maiu adică s'au împlinit o sută de ani dela încoronarea lui Napoleon de rege al Italiei în catedrala din Milano. Opera marelui cuceritor a avut scurtă viață, și n'a atins nici pe departe nivelul gândului să formeze o țeară singură. Italia însă s'a format stat timp de zece ani, până la căderea lui Napoleon, și și-a putut numi domn și rege pe cel mai mare om al veacului.

Italia din anul 1802 până la 1805 era republică; ear când Bonaparte în anul 1804 s'a încoronat ca rege al Franciei, i-a urmat și Italia; era întâi să o facă *secundo-genitură*, să ofere adică tronul fratelui și urmașului împăratului Franciei; Iosif Bonaparte însă n'a primit tronul și astfel s'a hotărât Napoleon că el să fie și regele Italiei. Conziliul de stat în Martie 17 a comunicat legile nouă ale regatului Italiei. Coroana se poate moșteni numai pe directă creangă bărbătească; moștenitor se poate proclama numai italian ori francez. Urmașii lui Napoleon sunt îndatorați să locuiască stabil în țeară. Au promis și constituție poporului italian. Noul regat a fost sărbătorește proclamat în Milano la 31 Martie, și s'au și început pregătirile pentru încoronare; soseau trupe franceze, Eugen Beauharnais, maestrul de ceremonie, contele Segur, apoi deputațiile statelor supuse ori prietene lui Napoleon. Ear ministrul plenipotențiar al împăratului austriac Francisc, ambasadorul Mold a părăsit orașul Milano, căci Francisc esita să recunoască pe Napoleon de rege al Italiei. Catedrala au închis-o deja din 8 Aprilie, pentru că să o poată decora demn de astă serbare. Lume străină imensă a sosit în oraș, mulți din ei cu exterior cam dubios au fost deținuți de detectivi.

În 19 a sosit Napoleon în Turin; de aici apoi prin Mesina și Pavia a sosit la Milano.

Intrarea solemnă s'a ținut în 9 Maiu, seara la șase ore. A sosit în oraș prin Porta Ticines care drept amintire a unei glorioase învingeri au numit-o Porta Marengo. Pușcături de tunuri, sunete de clopot și casele cu balcoanele frumos împodobite l'au primit. În fruntea conductului mergea miliția în uniformă pompoasă, apoi înalți funcționari de stat. Napoleon și Maria Luiza ședeau în trăsură cu opt cai, apoi urma suita în cinsprezece trăsură cu câte șase cai. Naintea catedralei îi aștepta metropolitul Caprara, i-a binecuvântat și sfințit cu tămâie. Seara s'a terminat cu banchet și iluminarea splendidă a orașului.

După aste, Napoleon s'a ocupat de afacerile de stat; ordinațiunile au declarat transformarea republicei în regat; în 24 Maiu au adus din Monza importanta coroană de fer a longobarzilor și au așezat-o în Milano. Un timp admirabil a favorizat sărbătorile din 26 Maiu. La sunetul clopotelor și pușcăturilor de tun a înaintat Napoleon sub baldachin din cetate în catedrala din față, încunjurat și urmat de înalți demnitari bisericești francezi și italieni. La intrare îi aștepta cardinalul Caprara cu șasprezece episcopi. Biserica era împodobită și luminată splendid. Când a intrat Napo-

leon a început un marș sărbătorește. Apoi 260 de cântăreți au început să cânte *Veni creator spiritus*. Înalți demnitari au pus emblemele regale pe altar ear cardinalul le-a predat lui Napoleon. Acesta a predat sabia viitorului subrege, Eugen Beauharnais. Și-a așezat apoi coroana de fer pe cap zicând cuvintele: Dumnezeu mi-a dat-o; vai, de cine se atinge de ea! Apoi a pășit spre tron, a depus jurământul și primul herold l'a anunțat de rege. Serbarea s'a sfârșit cu te deum. Regele și-a ospătat poporul, între distrații cea mai însemnată a fost urcarea lui Garnerin cu balonul.

Peste câteva zile Napoleon a numit pe fiul său vitrig Eugen Beauharnais de subrege și-a susținut însă toate drepturile. Cu toate că Italia era contra planului său, totuși a mărț țeara, astfel când cu pacea din Pojoni-a adăugat Venetia, patru ani în urmă cu ținuturile câștigate dela papa și după cucerirea Tirolului, Tirolul de sud. A împărțit țeara cum era, Francia — în departamente. În primăvara anului 1814 ear au intrat austriacii în Milano și nu peste mult s'au restabilit toate regatele vechi, toate acestea se înțelege erau de același acord, că adecă să se șteargă chiar urma domniei lui Napoleon. A rămas însă nisuița lor fără rezultat, ideia unității Italiei a deșteptat-o din somnul de trei sute de ani genialul uriaș în a căru vine curgea sânge italian. Asta apoi a o adormi earăși, ori nimic de tot, nu se mai putea. A crescut și întărit ideia, până când totuși trup s'a făcut. Dar pe calea lungă ce a făcut-o unitatea italiană dela fantaziile lui Machiavelli până la *Venti Settembre*, e o însemnată stagiune anul 1805 Maiu 26. Ear dacă Italia a dat uitării această zi, se poate atribui tot numai nerecunoștiinței.

Impăratul Germaniei și Vaticanul.

Mare e bucuria în centrul catolicilor germani, că s'a restabilit între ei și împăratul Wilhelm cea mai sfântă pace. Vorbirea împăratului din zilele trecute ținută în Metz, din incidentul predării marelui ord în Mormântul-sfânt episcopului-primat Ropp din Breslau a făcut cea mai bună impresie nu numai în centru, ci și în Vatican. Și asta din două motive. Nainte cu câteva săptămâni adecă, într-o vorbire ținută în public, împăratul s'a exprimat atât de nefavorabil despre *ultramontanism* — care titlu el însuși i-l'a dat catolicismului certăreț — încât a pus în uimire germanii din partidul centru. Astfel n'a vorbit încă nici-odată împăratul despre catolicism, de aceea cu drept cuvânt au putut teme și acele drepturi, pe cari le-au succes să le câștige până acuma pentru biserică lor. Protestanții nemți și liberalii, chiar în urma acelei vorbiri aveau teamă că s'a isprăvit acum cu glorioasa înaintare a catolicismului din Germania.

Al doilea motiv a stării acesteia a fost, că împăratul nici cu ocazia călătoriei din anul trecut, nici cea din anul acesta pe Marea-Mediterană n'a cercetat pe papa Piu X, ba chiar nici din depărtare nu l'a felicitat cu multă amabilitate. Adevărat, că Wilhelm nici într-una din călătorii n'a fost pe la Roma; o dorință ferbinte a germanilor catolici însă ar fi să-l vadă odată măcar la Vatican, mai ales că papa e ales aproape de doi ani.

S'au netezit însă toate aceste bănueli și neînțelegeri cu zilele din Metz. Ca să dea lucrului mai mare importanță, regele a ordonat să vie în Metz cancelarul contele Bülow, ministrul de războiu Einem, ministrul de interne Bethman Hollwey, afară deăștia au mai fost de față Ropp, un fost om favorit împăratului Wilhelm I. și Fridric III., primatul Fischer din Köln, episcopul Fritzen din Strasburg și Beutzler din Metz. Dominitorul protestant a fost dar' încunjurat de înalt cerc bisericesc, apoi a avut cele mai călduroase cuvinte pentru Papa.

Sărbătorile din Metz sunt adevărată valitate a Vaticanului contra Franciei, că a fost pusă la cale împreună cu împăratul. Și de aici reese că nu-i permis să fie papă desconsiderat. Și acuma a înțeles și centrul, pentru ce Wilhelm n'a făcut încă vre-o vizită Papei. În urma demonstrațiilor din Marokko, asta ar fi avut aerul unei formale conjurații contra republicei desființătoare și concordatului.

Criza ministerială din Serbia.

Cabinetul sârb a demisionat și toate sforțările făcute până acum, de a se constitui un nou cabinet, fie chiar și recurgându-se la o coalițiune între toate grupările politice, au rămas zădărnice.

Criza a izbucnit cu ocazia alegerii președintelui Skupcinei, care la primul scrutin a căzut, ear la al doilea scrutin a obținut o majoritate însemnată și pe care la nici un caz nu s'ar putea bizui.

Această manifestație ostilă guvernului, se datorește chestiunii noului împrumut ce Serbia proiectează a-l contracta, și asupra căruia toate negociațiunile de până acum n'au putut stabili, cu străinătatea, de cât condițiuni puțin mulțumitoare. Opoziția a profitat de împrejurare pentru a ațîța spiritele împotriva guvernului, și astfel s'a format în public un curent foarte defavorabil împrumutului. Totuși împrumutul trebuie să se facă, fiindcă altfel nu s'ar putea asigura o temeinică îndrumare a actualelor condițiuni economice ale regatului vecin, atât de mult sbumiat prin evenimentele din ultimii ani.

Bărbații politici de toate nuanțele sunt unanimi a recunoaște necesitatea împrumutului.

Grupările cari alcătuiesc opoziția, refuză însă de a da concursul lor guvernului, în sensul de a se forma un cabinet de coaliție. Ei sunt în schimb cu toții de acord pentru disolvarea Skupcinei, ceea-ce, de altminteri, e cât se poate de dificil. Suveranul nevoind să dea o ocaziune se crede, că ~~reșete contractarea împrumutului~~ mai de cât în actualele condițiuni și împotriva curentului ostil ce s'a format în popor.

În consecința M. S. Regele Petru a invitat pe numeroși fruntași politici la o consfătuire, cu speranța că ar cădea te acord fie asupra formării unui cabinet de tranziție, care să-și ia obligația de a contracta noul împrumut în condițiuni mai avantajoase.

După cât se pare însă consfăturile între politicieni n'au putut ajunge până acum la un sfârșit mulțumitor, așa că Suveranul, după cum ne anunță ultimele telegrame, ar fi consimțit la disolvarea Skupcinei. În cazul acesta e de prevăzut, că perioada electorală va fi una dintre cele mai furtunoase și că contractarea împrumutului va trebui să întârzie.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 30 Maiu, 1905.

— **Comisari consistoriali.** Apropiindu-se timpul examenelor, Venerabilul consistoriu apreciind avantajile controalei speciale, a numit din corpul învățătoresc ca comisari de examene: pentru inspectoratul Arad: pe Iuliu Vuia, inv. B.-Comloș; Radna: pe Aug. Boțoc, inv. Sântana; Șiria: pe Vasiliu Bogot, inv. Belotint; Boroșineu: pe Mihai Vidu, inv. Halmagi; Chișineu: pe Nicolau Boșcal, inv. Bodești; Butești: pe Nic. Nicorescu, inv. Timișoara; Halmagi: pe Ioan Micoroi, inv. Cherechiu; Lipova: pe Iosif Moldovan, inv. Arad; Leuceștii: pe Dimitriu Micu, inv. Șetin; Belint: pe I. Groșoroan, inv. Gașa; Timișoara: pe Dim. Popoviciu, inv. Cuvin; B.-Comloș: pe Petru Vancu, inv. Măderat.

— **Desp. prot. Radna,** a reuniunii învățătoarești din dreapta Murașului, ș'a ținut adunarea sa de primăvară în frunța comună Șoborșin, la 3/16 Maiu a. c. Adunarea aceasta a fost una dintre adunările cele mai succese a-le desp. Prezenți au fost aproape toți membrii. A premers chemarea Duhului sfânt, după care a urmat deschiderea adunării în localul școlii rom.

ori din loc. Sa preles cu mult succes din Geografie: „Tutul muntos — sud — vestic —“ de către destoinicul preș. al desp. zelosul dascăl din loc: Protasie G. vulescu. Discușiunile ce au urmat în jurul obiectelor puse la ordinea zilei au fost la nivelul ce numai cinstea a făcut despartământului, mai ales fiindcă erau și străini de față. În decursul adun. vrednicul dascăl pensionat Ioan Tuducescu din Lipova a salutat învățătorimea printr'o telegramă călduroasă. S'au executat toate. Nu s'a executat decât numai în parte, chestia cu subscrierea declarațiilor și prenumărarea diplomelor. Și durere, că cei ce pun pedecă unor astfel de lucruri, chemate a întări tot mai mult egătura dintre reuniune și membrii săi, sunt frații colegi din generația mai tinără — respect esepțiunilor — și mai ales aceia cărora tot mereu — le-ar plăcea să apară, însă de fapt, sunt mult rămași îndărăt. Ne place a crede însă, că și acești iubiți frați, văzându-și greșala, vor reveni, și astfel în viitor pu vor mai da anză la plângeri și nemulțămiri.

De față a fost luând parte activă la debaterile conferinței și R. D. Procopie Givulescu, protoprezbiter tractual și membru fondator al reuniunii, apoi și o cunună frumoasă de oaspeți. Adunarea de toamnă se va ținea în Păuliș, la 9/22 Oct. a. c.

— **Censură.** Din Murăș-Oșo: heliu ni se scrie, că Dr. George Anca, fost candidat de avocat în Oravița, a depus cu succes acolo censura de avocat.

— **Cununie.** Dl Ioan Musca, ales preot în Gavoșdia, se va cununa cu dșoara Aurora Hadan Duminecă în 22 MaIU v. (4 Iunie nou) a. c. la 5 oare după amiază, în sfânta biserică gr. ort. română din Lalașint.

— **Tolstoi și biserică ortodoxă.** În cercurile competente din Petersburg se vorbește despre posibilitatea că și pe Tolstoi îl absolve de sub blăstămătură sub care a fost căzut înainte cu un an.

— **O răpire sensațională.** Ziarele din București publică următoarele: În privința răpirii dșoarei Gusta Fischer (fiica d-lui Calman Fischer din Docohoi) de către locotenentul Enășescu, iată ce mi-a declarat dl Constantin Prilogeannu (fiul d-lui deputat Gh. Prilogeannu) care, expunându-și viața a putut să o scoată pe dșoara din mâinile locotenentului Enășescu:

— După cum se știe, Vineri pe la orele 6 seara, dșoarele Gusta și Rebeca Fischer, însoțite de guvernanta trecând cu trăsura prin calea Dorobanților aproape de regiment, locotenent Enășescu cu ordonanța d-sa le-a ajuns cu birja de stradă Nr. 10; ordonanța a oprit trăsura și locotenentul Enășescu s'a repezit asupra trăsorei luând în brațe pe dșoara Gusta cu toate opunerile guvernantei și a ei și țipetele lor, locotenentul a pus-o în birjă lângă dânsul astupându-i gura ca să nu țipe și-a spus birjarului ca să meargă înainte spre barieră.

Îndată ce am auzit aceasta m'am suit în docarul meu și m'am dus pe urma lor cu gândul că trebuie să o scot pe fată din mâinile locotenentului.

Intr'adevăr, mânănd caii numai în galop, i-am ajuns pe drumul înspre Băieșii.

Birjarul văzându-mă aproape de dânsul, a sărit de pe capră și locotenentul a fost nevoit ca să ia hățurile în mână; dșoara atunci nemai fiind înbrățișată de locotenent a sărit din trăsura spre mirarea lui și s'a suit în docarul meu rugându-mă cu lacrimile în ochi ca să meargă mai de grabă să n'o ajungă locotenentul din urmă.

Am încurajat-o spunându-i să nu aibă nici o teamă dacă e în docar cu mine cu toate că, și mie îmi era frică căci locot. Enășescu avea revolverul cu dânsul.

Ajungându-mă și dl căpitan Receanu i-am spus pe unde a rămas locot. Enășescu și eu pe la ora 9 seara am sosit în oraș ducând-o direct acasă la părinți: atât d-na cât și dl Calman Fischer erau absenți de acasă, d-na este la Viena căci, astăzi s'a căsătorit fiica d-sale Henrieta cu dr. Bajer (dșoara care a fugit cu Panaite Vizanti Botoșani) și dl Calman Fischer era la țară.

— **Imprejurarea care l'a făcut pe locotenentul Enășescu să răpească fata de dragoste** ce o are către dânsa și ca dovadă e că, locotenentul i-a cerut d-lui Calman Fischer mâna fiicei d-sale, însă l'a refuzat.

Se mai zice, că locotenentul Enășescu s'ar

fi bazat pe vorba d-rei Gusta care i-ar fi spus că: „dacă m'ar fi dat tata după d-ta m'ași fi dus“ și de aceea a răpit-o cu încredere că fata nu s'ar fi opus.

Dșoara Gusta Fischer e în etate de 18 ani, e drăguță, veșnic e veselă, vorbărează și mai în tot-deauna e bine dispusă; pe când locotenentul Enășescu e un ofițer dintre cei mai buni al regimentului având până acum o purtare exemplară.

Dl Fischer se află bolnav din cauza supărării pe care a avut-o și se zice că, nu va căuta a da în judecată pe locotenentul Enășescu.

Locotenentul se află închis la cazarmă.

— **Regele Alfons în Paris și Londra.** Regele spaniei sosește la Paris Luni la 2 ore 55 minute.

Dela gară însoțit fiind de presidentul Loubet va merge la palatul ministerului de externe unde îl va fi și locuința. Seara va fi banchet în Elysee. Pentru ziua următoare sunt proiectate: vizitarea așezămintelor publice, la amiază audiență la casa orașului, după amiază onorurile coloniei spaniole, iar seara reprezentație de gală în operă.

În 1 Iunie revistă militară în tabăra din Charlton, seara primire în palatul Elysee.

Iunie 2 primire în Sanit Cyr, vizitarea castelului din Versailles și promenada de automobil în Bois de Boulogne; seara reprezentație de gală în Comédie Francaise.

Iunie 3 revista militară în Vincennes, dejun în palatul Elysee, seara prânz și primire la ambasada spaniolă.

În Iunie 4 alergări de cai în Auteuil, seara prânz la ministrul de externe și la miezul nopții plecare la Cherbourg, de unde apoi cu iachtul regesc englez *Victoria and Albert* pleacă regele Alfons spre Londra.

Vre-o trei mii muncitori din Paris au ținut adunare, unde au luat hotărârea să încerce toate mijloacele, pentru a le succede a-i aminti regelui spaniei ridicarea pe eșafod a lui Montjuich.

În Londra sosește regele în 5 Iunie, unde ca oaspe a părechei regale asemenea va fi primit cu mare pompă. Va petrece până la 10 Iunie în capitala Angliei și va locui în palatul Buckingham.

În seara sosirei va fi prânz familiar în palat; în ziua următoare va lua dejunul la ambasada spaniolă. În 7 Iunie mare primire în Guilde hall și dejun, seara prânz de gală la marquisul of Lansdowne. În Iunie 8 reprezentație în teatrul Covent garden.

Iunie 9 vizită și mare sărbare în Windsor. Tot în aceea zi revista militară.

— **Prinț ca toreador.** Archiducesa Luisa de Orleans cu nepotul său Ludovic Filip a făcut o vizită pe domeniile din Vidigal ale regelui Carol (Portugalia) și la lupta cu taurii aranjată pentru asta ocazie, a luat parte și prințul Ludovic Filip, făcând o surprisă bunicei sale. Sa luptat voinicește cu un taur, și când acesta era cât p'aci să arunce în aer calul cu călăreț cu tot, cu o istețime și prezență de spirit de admirat a știut să iasă din calea coarnelor însălbăticitul animal, aruncându-l în gât și banderile.

— **Atrocitățile din Varșovia.** Tulburările din Varșovia durează într'una. Patru regimente au sosit în oraș pentru a restabili liniștea. Guvernorul Maximovici prin placate aduce la cunoștință, că pentru restabilirea păcii a încredințat militia.

Noaptea întreagă au continuat pustuirea caselor publice în toate părțile orașului, chiar și în localurile cele mai splendid aranjate; însă n'au furat ci au zdrobit numai. Tulburările se continuă și peste zi, și bântuirile s'au lăti și peste unele strade principale. La mișcările muncitorilor ovrei s'au alăturat și cei creștini. Mobile rupte și tot felul de obiecte de prin case zac aruncate în strade. S'au năpustit deja și asupra locuințelor, unor dame particulare mai elegante și de acolo încă aruncă toate pe fereastră. Poliția în adins să ține la distanță, și de obicei să presantă numai atunci când opera spărgătorilor e pe sfârșite. Tot așa purced cazacii și jandarmii. Până acum au deținut aproape 150 oameni. Sâmbătă se va publica în Varșovia micul statariu. Toate edificiile de stat sunt păzite de poliție.

Le e frică că și în Lodz vor izbucni tulburări de asemenea caracter.

Abea acuma se descopere ce-a fost cauza acestor grozave tulburări. Cam cu un an înainte, negustorii de fete în frunte cu un anumit Surovici s'au constituit într'o formală mafie (societate secretă) și au terorizat populațiunea în modul cel mai miserabil. Înfricați fiind, negustorii plăteau formală dare miserabililor din bandă, cari aproape cu putere despoiau pe bieții muncitori de leafa câștigată cu atâta oboseală, fetinere le târau cu deasila. Membrii mafiei erau în legătură cu poliția și-i făceau serviciul de spionaj, pentru ce asta nu le avea grija. N de mult au furat mireasa unui Ovreu, când apoi muncitorii ovrei au luat hotărârea să n mai suferă revoltătoarele miserabilități, ci se recurgă la ajutor propriu. S'au constituit și au năpustit în casa lui Surovici șeful mafiei și l'au omorât bătându-l. Asta a fost signalul. Au năpustit apoi în casele publice, spărgând și dărâmand ce le venea în cale și dintre oaspeți pe mai mulți i-au omorât.

Din Varșovia se anunță ziarelor poloneze că din incidentul tulburărilor până acuma s'au așezat în spitale și barace 33 morți și 67 grav răniți.

— **O înfloritoare scenă într'un circ.** Teribile scene s'au petrecut în zilele trecute la reprezentațiile unui circ, ținute în Bikevell, un orașel din Anglia. Unul din numerii programului era producția cu doi elefanți înblânziți. Unul dintre elefanți însă sa n'nfuriat și a atacat înblânzitorul. Celalalt a sărit în ajutorul stăpânului și astfel s'a iscat luptă teribilă între elefanți. Au dărâmat întregul circ cu corpurile lor puternice, scândurile și grinzele au căzut peste publicul, care cu groază și isusia să scape Foarte mulți s'au rănit grav. În sfârșit militia venit în ajutor și-a împușcat cele două fiare între grav răniți e și directorul circuitului.

Bibliografie.

Au apărut:

— **Pr. V. Voniga: Fieca creștinească sau Referințele morale ale omului.** Timișoara, Tipografia Alexandru Mangold, 1906. 8° pag. 178. Prețu 2 cor. „Am scris — zice autorul în Prefață — ca preot, sub influența însuflețirii, ca ajutoru zelului, la îndemnul vocațiunii și în conștiința datorinții de a lăți între oameni învățăturile creștinești și de a munci în agrul, unde trimes sun a face economie de mântuire. Din conștiința datorinții reese și scopul ce l-am avut în vedere, când m'am determinat a-mi publica această lucrare, ce apare în modestie și fără alte pretenții, decât în credința, că dintrânsa po învăța multe, atât bătrânii cât tinării, și atât preoții cât laicii“.

În ultimele numere ale bibliotecii pentru toți, pe care o publică librăria Alcalay din București a apărut prima parte scrisori către V. Alexandri de Ion Ghica. Marea ediție a acestor scrisori, publicată acum câți-va zeci de ani, epuizându-se, „Biblioteca pentru toți“ și-a impus reale sacrificii spre a da la lumină o ediție nouă, completă, și având avantajul de a costa incomparabil mai puțin ca prima ediție.

Între toate lucrările publicate până acum de „Biblioteca pentru toți“, scrisorile către V. Alexandri de Ion Ghica, fac poate lucrarea a cărei popularizare este cea mai meritoasă, întrun cât nu multe din lucrările noastre literare ajung importanța prețioasei colecții de documente literare, artistice, științifice, politice, economice și sociale ce o are nemuritoare lucrare a lui Ion Ghica.

Publicarea ei într'o ediție estină, la îndemâna tuturor românilor, constituie o adevărată popularizare a unei lucrări care prin autorul ei, prin timpul și chipul în care a fost scrisă, prin patriotismul care încălzește fie-care pagină a ei stă în fruntea literaturii românești.

Scrisori către V. Alexandri de Ion Ghica, vor forma trei volume, a câte 60 bani, din „Biblioteca pentru toți“.

Acum a apărut primul Volum cu Nr. 224-225, și Volumul II sub Nr. 226-227, iară Volumul III va apare în curând.

Comandele se fac la adresa Librăriei editoare, care expediază franco contra valorii primite în mărci poștale.

Nr. 102

ex. 905.

Curs de muzică pentru învățătorii dirigenți de coruri.

Oficiul protopresbiteral român din Lugoj.

Oficiul protopresbiteral român din Lugoj în conțelegere cu dl Ioan Vidu deschide curs de muzică vocală pentru învățătorii dirigenți de coruri. Aceia cari voiesc să participe la acest curs, au a se conforma următoarelor:

I.

1. Cursul se începe la 18 Iunie (1 Iulie) 1905, și va dura o lună de zile, adică până în 18/31 Iulie a. c.

2. Prelegerile vor fi ținute de dl I. Vidu, învățător în Lugoj.

3. La finea cursului, — oficiul protopresbiteral va extrada fie-cărui frecventat certificat de frecvență și capacitate.

II.

4. Reflectanții cursului au să se anunțe cel mult până în 11/24 Iunie a. c. la adresa: dlui I. Vidu, învățător în Lugoj (Krassó-Szörény m.); și de odată cu anunțarea să trimită și taxa de 20 cor. (două zeci coroane) ca taxă de înscriere tot la adresa de sus.

5. Participanții au cuartir gratuit la internatul fundațiunii „Dr. Liviu Marcu“ având numai să-și aducă: o perină, un iorgan (plapomă), un ciarșaf (lepedeu) și două ștergare. Tot aici au alimentarea și serviciul pe lângă taxa — plătită înainte — de 30 cor. (treizeci cor.) pe întreg timpul instrucției.

6. Instrumentele auxiliare vor fi: violina, flautul și harmoniul. Cel-ce au deja violină și flaut să le aducă cu sine.

7. Alți dirigenți de coruri, deși nu sunt învățători pot să ia parte la acest curs dacă posedă ceva cunoștințe muzicale.

Notă: Cursul se va ține numai la cazul când se vor anunța cel puțin 20 participanți până la termenul fixat (11/24 Iunie). Dacă nu se vor anunța 20 de inși, — atunci în ziua de 11/24 Iunie, cei anunțați vor fi avizați și vor reprimi taxele de înscriere prin poșta

Dr. George Popoviciu,
protopresbiter.

Ioan Vidu,
învățător.

ECONOMIE.

Arad, 30 Mai

Finanțele Otomane. Veniturile încasate de Regia tutunurilor în Aprilie 1905 s'a ridicat la 206.000 lire turcești.

Se confirmă din Constantinopol că toate chestiunile privitoare la împrumut sunt regulate. Operațiunea e de 120 milioane din cari 60 pentru Germania și 60 pentru Franța.

Compania drumului de fier din Siberia obține indemnitatea pe care a cerut-o și prelungirea cu garanția kilometrică de 13.000 lei.

Afacerea cheurilor din Constantinopole a fost regulată în principiu.

Un sfert din împrumutul francez va fi afectat comandelor industriei franceze.

Mine de aur. Imbunătățirea pieței minelor de aur continuă.

Se telegrafează că numărul chinezilor întrebuințați acum în Rand (Transvaal) e de 38.162 și mai sunt pe drum pentru Durban încă 2053.

Comerciu Italo-Francez. Camera de comerț Italiană din Paris informează comerțul Italo-Francez în timpul celor dintâi patru luni ale anului 1905 a fost de 117.318.000 lei; din care 51.117.000 lei mărfuri italiene intrate în Franța și 66.141.000 lei mărfuri eșite din Franța pentru Italia, între care 14.951.000 lei mătase asiatică.

Franța. Banca Franciei a negociat dela 3790 la 3795. Timpul nu e tocmai favorabil pentru-că din punctul de vedere al scontului, așteptând aurul se grămădește în casele sale, și circulația nu e decât reprezentarea acestei încasări.

Conversiunea română. Mercuri 11 a expirat termenul acordat pentru convertirea titlurilor de rentă 5% în noul tip 4%.

Din știrile venite din Paris, Berlin, Frankfurt, Bruxelles, etc., se poate preciza că succesul conversiunii a fost complet. Resultatul esact nu se știe. Împreună cu resultatul conversiunii se va face și repartitia noului împrumut de 39 milioane se crede că nu va fi mai mare de 15%.

Noul împrumut japonez și rusesc. Se vorbește la Berlin că Deutsche asiatische Bank împreună cu Discontogesellschaft vor prelua un nou împrumut japonez care va fi destinat unor comande făcute de Japonia în Germania. Deși germanii simpatizează cu Rusia totuși un împrumut destinat unor comande în Germania va fi primit cu plăcere de piața Berlinului. Se știe că industria germană face eforturi ca să-și formeze un debuseu în Japonia și aceste eforturi sunt chiar încurajate de guvernul german.

Pe de altă parte tot din Berlin se vestește că cu toate desmințirile oficioase din St. Petersburg, totuși în cercurile financiare se vorbește cu insistență de un nou împrumut rusesc la care va fi interesantă și finanța franceză. Tratatările au loc cu mare discrețiune.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 30 Maiu. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Maiu (100 chgr.)	17.50—17.52
Cucuruz pe Maiu	15.28—15.30
Cucuruz pe Iulie	14.44—14.46
Grâu pe Octombrie	16.02—16.03
Secară pe Octombrie	13.14—13.16
Orz pe Octombrie	11.16—11.18

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Maiu 1905	17.44—17.46
Cucuruz pe Maiu	15.24—15.26
Cucuruz pe Iulie	14.46—14.48
Grâu pe Octombrie	16.20—16.22
Secară pe „	13.20—13.22
Ovas pe Octombrie	11.24—11.26
Secară pe Octombrie	11.18—11.20

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metrice grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală: secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovas:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
300—340 măști metrice grâu cor.	8.40—8.60
180—250 „ „ cucuruz	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	7.00—7.10
„ „ orz:	7.20—7.30
„ „ ovas:	6.70—6.80

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 79—100 klg.	Cor.	16.65—16.70
„ 80— „	„	17.70—17.75
Secară: 100 „	„	14.60—14.65
Orz: „	„	13.70—13.80
Ovas mercantil 100 klg.	„	13.70—13.80
„ cernut „	„	13.50—13.60
Cucuruz vechiu „	„	14.70—15.80
„ nou „	„	14.70—15.80

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor.	158—
„ „ „ mic	„	160—
„ brut „ mare	„	156—
„ „ „ mic	„	158—

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chgr. 132—134 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chgr 140—141 fil.; Calitate sîrbească: grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chgr. greutate 138—139 fil. Ușori până la 240 kgr. 137—138 fil.

MUSTANGERUL NEGRU.

— ROMAN SENAȘIONAL —

De

46

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

Acest ospăț era firește foarte simplu.

Aproape de foc două leșuri de animale erau întinse pe pământ: fiecare vânător, înarmat cu cuțitul său, mergea să-și tăie o felie mare din partea preferită și se întorcea să o frigă sau între pietre înfierbântate sub cenușe, sau pe un grătar, sau în fine la frigare. Mărimea acestor bucăți de carne era în raport direct cu pofta fiecărui om și varia dela trei la cinci kilograme.

Cât despre beaură, se găsea cu prisosință într'un părăias, aproape de instalația Regulatorilor; era un mic afluent al râului, pe malul căruia colonelul Magoffin își construia bastionul. În mijlocul lagărului, doi bărbați schimbau cuvîntare. Unul din ei părea cu totul absorbit de gândurile sale.

Era colonelul-judecător.

Celalalt era călăuza Baptist, pe care-l cunoaștem.

„De sigur ne apropiem de Gross-Timbers, domnule Colonel, zicea acesta, tăind o bucată din carnea friptă, pe care o ținea în mână.

— Da, mai avem numai câți-va kilometri de făcut în direcțiunea aceasta, raspunde Hays arătând cu privirea și cu o mișcare a tristului său cap direcțiunea râului.

— Sunt nerăbdător...

— Și eu sunt ca și d-ta. Abia aștept ziua de mâine pentru a vedea pe prietenul Miquelez, și poate pe un altul, cu care am de regulat o socoteală personală. Căci mâine nainte de apusul soarelui vom fi isprăvit cu unul din ei, dacă informațiunile noastre nu sunt greșite...

Colonelul se opri de odată și înălță capul, pe care îl ținea tot plecat pe când vorbea, ca și cum s'ar fi gândit la altceva, sau ar fi zărit în facările din fața lui o privescitate neuitată.

„Ascultă!“ zise el de odată întinzând mâna. Apoi, o secundă mai târziu, era în picioare ascultând cu luare aminte și plecat înainte pentru a auzi mai bine; făcu câți-va pași afară din cercul vânătorilor, cari îl încunjuraseră puțin câte puțin, cu mâna dreaptă tot întinsă pentru ale impune tăcere.

Coiotii încetaseră de a urla.

Cineva se apropie de sigur.

Colonelul înaintă cu câți-va pași afară din lagăr, unde o tăcere adâncă se făcuse la semnul său; acolo se culcă cu urechia pe un petec de pământ cu totul despuat.

El auzia, la o distanță destul de mare, un sgomot potolit de iarba înaltă a preriei. Puțin câte puțin acest sgomot să schimbă într'o bătae regulată, pe care o recunoscuseră numai decît că este sgomotul copitelor unui cal mînat în goana cea mai mare.

Cum sta și asculta mereu, înțelese că acest sgomot se apropie repede, apoi îndată, că numărul alți cal il urmăria la oare-care distanță. Toți veniau din susul preriei Cross-Timbers și coborau de-alungul râului la vale.

Îndată ce recunoscuseră într'un mod hotărît toate aceste semne, se întoarse în lagăr și porunci să se stingă focurile.

Pe când i-se aducea calul priponit aproape de dînsul, dădu cu un glas hotărît și lămurit, următorul ordin:

„Încălcați, prietiniilor! Cine-va sosește aci în goana mare, urmat de aproape, sau mai bine zis urmărit de alți călăreți. Să ne grăbim! În câteva minute următorii și urmăriții vor fi aci!“

Dela primul cuvînt, Regulatorii se năpustiseră asupra cailor, și le desfăcuseră piedecile. Apoi apucându-i de friu îi conduseră lângă șei, care erau gata și totdeauna așezate minunat, pentru a putea fi recunoscute la moment de proprietarii lor, cea mai mică alarmă.

Scurt, în câteva momente, oamenii erau călări și adunați în jurul șefului lor, care fusesse gata înaintea tuturor.

Dânsul dăde semnalul de plecare.

(Va urma.)

Redactor responsabil: Sever Boen.

Reditor-proprietar: George Nichia.

Dr. Teodor Pap.

advocat

Am deschis cancelaria advocațională în Hălmeagiu (Nagy Halmagy).

Anunț!

Un candidat de avocat * * cu praxă * *

afă imediat aplicare în cancelaria sub-scrisului.

Dr. Nicolae Ionescu, avocat
Caransebeș.

Deschidere de atelier DE LĂCĂTUȘERIE.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis cu aranjament modern în Flórián-u. 6/e sz. un atelier de lăcătușerie artistică și pentru construcție.

Pot efectui tot ce cade în branșa asta: asortarea edificiilor, pregătire de camine, instalare de fântâni cu pompe, firmelor le recomand portalurile mele, reparare iute și convenabil.

Pricipiul meu e prețuri s lide, serviciu prompt și conștientos, prin ceea ce ~~trebuie să~~ câștig sprijinul binevoitor al p. t. publicului.

Rugându-mă pentru sprijinul p. t. publicului român

cu distinsă stimă:

Spanlang János,
lăcătuș.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — în

BAILE HERCULANE
(HERCULESFÜRDŐ)

GORON GYÖRGY

Văpsitor de odăi și colorator
ARAD, BOCSKAI-TÉR 3. SZÁM.

Cu prețuri moderate efectuează
văpsiri de odăi, colorări
și tapiserii de odăi
dela cele mai simple până la cele mai pompoase.

Bogat asortiment de tapete din patrie și străinătate și tapiserii pentru odăi. Comande din loc și din provincie se efectuează conștientos.

Cu stimă

Goron György
văpsitor și colorator
ARAD, BOCSKAI-TÉR 3.

Vînzare

de VIN
in mare și mic,
producțiune *
proprie * din
podgoria Șirlei.

Vin nou alb, litra	52 fileri.
Schiller (roșu)	56 „
Vin vechiu alb	64 „
Rizling alb	80 „
Vin roșu vechiu	1.— cor.
Rachiu de drojdii, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1.60 cor.
de bucate	2.40 „
Pelin sîrbesc veritabil	1.20 „

Se capata la **Quirini Sándor**
Arad, Rulick Lajos-u. 7 e.

Rog pe oricine să bine-voiască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine o-ice orologiu și gluvaericele din argint și aur curat de 14 carate

— ARAD, Piața Libertății —
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor
ciasnornier și giuvaerziu.

Gradina Mikádó

Asta seară
Marti 0 0 0
0 0 20 Maiu **Mare Concert**

dat de Musica regimentului ces.-reg. de infanterie nr. 33, din loc.

Inceputul la 8 ore seara. — Prețul de intrare 20 fileri.

Mercuri seara — — va dilecta

Gramofonul „Monarch“

cu cele mai nouă și plăcute cântece, 0 0 0 între cari 4 arit din piesa „Iános Vitéz“ și 6 arit românești bucureștene, cari au fost cântate de artiști de primul rang.

Sâmbătă seara, 3 Iunie, 0 0 0
0 0 0 va cânta Musica Militară.

SERVICIU PROMPT ȘI ATENT.

Azi și în toate zilele
in
„CAFENEAUA FIUME“
seara musică.

DEȘCHIS PÂNĂ DIMINEAȚA.

Telefon 96.

Motori „PUCH“

2 1/2 — 3 HP.

PUCH: Naumann — Germania și
Premier Helical biciclete

Mașini de cusut:

Pfaff, Naumann, Kayser, Singer,
cu prețuri convenabile, cu garanție și condiții favorabile de plată se pot capata la

Hammer Vilmos,
fabricant de lucrări tehnice-electrice

— Arad, Szabadság tér 7. —

Mare atelier special de reparație

Bozsó József

■ Croitorie întemeiată în 1880. ■

Croitorul regimentului ces. și reg. de husari 12. ~~armata~~ din ARAD.

— Din 1-a Maiu în casa Fraților Solymosy, Salacz-utca. —

Liferant de uniforme al mai multor regimente. Croitorul cavaleriei ces.-reg. de gardă.

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile felurite din magazin și admirabilele sale bandage și diferite preparatii, ca:

Crema de lacramioare: preparat superb, delatură pistrui, sgrăbunțe, spuse, sbirecături și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.

Spăpun de cremă de lacramioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

Pudră de lacramioare: pregătită din materii cu totul nestricăcioase — care imprumută feței o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Praful de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutoră frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților.

Preparatele se capată totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. Arad.

Hotel „Palatin“

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. Public Român, că cu 1 Maiu a. c. am luat în arindă vechiul hotel din Arad

„PALATIN“

Luându-l în primire, am restaurat în modul cel mai elegant hotelul, restaurațiunea și am fixat prețuri cât se poate mai moderate pentru odăi, voind în chipul acesta să atrag întreg publicul românesc. Mâncările vor fi cele mai gustoase, de casă, și vinuri voiu servi cele mai escelente — vin Miniș din podgoriile Aradului, roșu, și vinuri de Măderat. Escelentă bere de Schwehrt. Grădina de vară foarte frumoasă.

Ca Român, apelez la întreg publicul nostru indeosebi la d-nii avocați, preoți, învățători și alții, ca luând în considerare jertfele ce voiu face ca în localitatea mea să se bucure de cea mai largă comoditate, curățenie, vidualii și beuturi din cele mai escelente, să bine-voiască a-mi acorda binevoitorul lor sprijin.

Cu toată stima

ATANASIU I. PAȘCA

Să sprijinim industria din patrie!!

Schimbare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului și stimaților mei clienți, că din 1. Maiu a. c.

mi-am transpus croitoria mea ungurească și civilă din Răpolna-u. 10. în Boros-Béni-tér 22.

unde ori-ce lucrare de bransa mea se efectuește foarte bine, foarte punctual și cu prețurile cele mai ieftin posibil. Pe lângă aceasta mai am în magazin și vând ieftin haine ungurești gata, costume pentru muncitori.

Primește transformarea și repararea ori-cărei haine, și o efectuez convenabil. Recomandându-mă și mai departe în prețita bunăvoință a p. t. publicului

rămân cu stimă

KOCSIS GYÖRGY, croitor.

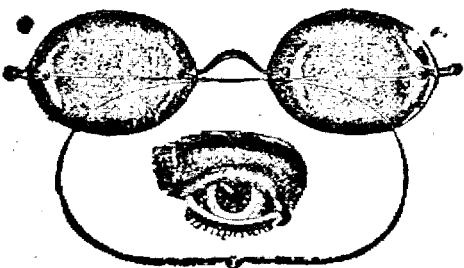
Să sprijinim industria din patrie!!

Foarte importanți pentru toți, cari poartă ochelari!

Deiaphragma și ochelarii noi — perpha ai lui RODENSTOCK fără reflex din fabrica de articole optice a lui G. Rodenstock din München

Fără rame!

Sticlă de cristal, omogenă foarte străvezie.

Fără rame!

Lipsiți cu totul de împărăștierea deasă neplăcută a ramei sticlei.

Cei mai buni și perfecți pentru vederea curată și pătrunzătoare, pentru crățarea și menținerea forței vizuale.

Singurul reprezentant în Arad și jur

Samuil Dick

567 orologier și fabricant de articole optice. Colțul Străzii Ioan Weitzer.

Atelier fotografic aranjat din nou

prețuri reduse și fotografii bune.

Pentru fotografierea copiilor, atelierul meu e admirabil aranjat, — — — fotografiez gratis familii și tablouri-grupe. — — —

După fotografiile cât de vechi precum și nouă, pregătesc artistic

tablouri în platină cu preț ieftin.

Binevoitorul sprijin al p. t. publicului îl cere

Sziklay Péter, Szabadság-tér 16. (Palatul Domány).
fotograf.

Atelier de văpsitorie și spoire.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis în Arad, — Edelspacher-u. 7.

un atelier de spoitorie și văpsitorie

unde primesc ori-ce lucru ce cade în bransa asta, ca: spoirea edificiilor, văpsirea mobilelor de fer și lemn, vane de băi, odăi de băi, aparatoare contra dogoarei sobei, coșuri de lemn, padimente după poftă. Floderarea o fac după experiențe speciale câștigate în străinătate.

Principiul e »prețuri solide și serviciu prompt« și mă voi sili să câștig bunăvoința publicului.

Cu stimă: MOLDOVÁN BÉLA.

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de SACI și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce marime. Serviciu prompt și conștientios. — — — Prețuri foarte ieftine.

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

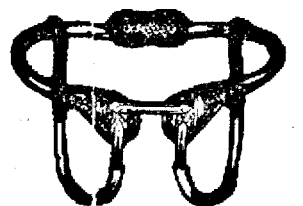
CARTOFI PRIMA cu vagonul pentru cuhnă și sămănat.

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárváros, Fő-utca 33. sz. —

Prăvălie pentru mânuși și suspensorii a lui

Hubatschek T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mânușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vând pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al publicului rămân

808

cu respect: Hubatschek T.